

Οι θέσεις του Συλλόγου Ερευνητών ΕΛΚΕΘΕ επί των προτεινόμενων τροπολογιών του Ν. 4310/2014

A. Γενικά σχόλια

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου Ερευνητών ΕΛ.ΚΕ.Θ.Ε. (ΣΕΕ) θεωρεί ότι, σε μια συγκυρία όπου η αναδιάρθρωση και ο επανασχεδιασμός της πολιτικής που σχετίζεται με την έρευνα θα έπρεπε να αποτελούν έναν από τους βασικούς μοχλούς ανασυγκρότησης της ελληνικής κοινωνίας η οποία βιώνει επί μακρό χρονικό διάστημα συνθήκες πρωτοφανούς οικονομικής και πολιτισμικής κρίσης, η ελληνική ερευνητική κοινότητα θα ανέμενε ένα νόμο που θα θέσει την έρευνα σε σύγχρονες, αξιοκρατικές βάσεις, στην κατεύθυνση παραγωγής νέας γνώσης σε έναν ενιαίο χώρο έρευνας - εκπαίδευσης, γνώσης που θα ενσωματωθεί στην κοινωνία και θα συμβάλει στην παραγωγική ανασυγκρότηση της χώρας.

Αντί αυτού, αποπειράται για άλλη μια φορά εκτεταμένη εισαγωγή τροπολογιών στον ισχύοντα νόμο 4310/2014 οι οποίες μπορεί σε ορισμένα σημεία να βελτιώνουν τον νόμο, όμως βασικά δομικά στοιχεία του (διοίκηση των Κέντρων, χρηματοδότηση της έρευνας) αξίζουν περαιτέρω βελτίωσης.

Είναι εξίσου σημαντικό επίσης ότι σε κανένα σημείο του τροποποιημένου νόμου δεν προσδιορίζονται οι διαδικασίες και ο μηχανισμός για τον καθορισμό των εθνικών αξόνων και προτεραιοτήτων για την έρευνα καθώς και για τη χρηματοδότησή τους. Ο ρόλος της δημόσιας έρευνας είναι κατά την άποψή μας, ιδιαίτερα σημαντικός στην αναδιάρθρωση του παραγωγικού ιστού της χώρας, καθώς είναι γνωστό ότι εδώ και χρόνια στηρίζει την Πολιτεία σε κρίσιμους τομείς εθνικού συμφέροντος που δεν μπορούν να νοηθούν ως αντικείμενα της ιδιωτικής πρωτοβουλίας. Στο κείμενο του τροποποιημένου νόμου δεν υπάρχει σαφής αναφορά στις εθνικής σημασίας ερευνητικές υποδομές που υποστηρίζει η Δημόσια Έρευνα. Στο ίδιο πλαίσιο κινείται και η αποφυγή της οποιασδήποτε αναφοράς στις Ευρωπαϊκές ερευνητικές υποδομές, τη στιγμή μάλιστα που αυτές θεωρούνται ως βασικό εργαλείο προώθησης της επιστήμης και της καινοτομίας σε ευρωπαϊκό επίπεδο και χρηματοδοτούνται από την Ε.Ε. σε συνεργασία με τα κράτη μέλη. Το ΔΣ του ΣΕΕ θεωρεί ότι ο εθνικός στρατηγικός σχεδιασμός για την έρευνα, η τακτική επικαιροποίησή του, καθώς και η διασφάλιση των απαραίτητων πόρων για την υλοποίησή του, αποτελούν βασικά σημεία που θα πρέπει να αποτυπώνονται με σαφή τρόπο σε ένα νόμο περί έρευνας.

Σχετικά με το μοντέλο κεντρικής διαχείρισης και συντονισμού των ερευνητικών φορέων, θεωρούμε ότι τα μέλη της ερευνητικής κοινότητας διαθέτουν τόσο τις κατάλληλες προδιαγραφές όσο και την απαραίτητη ωριμότητα ώστε να στελεχώσουν επιτελικά για την έρευνα όργανα, όπως το ΕΣΕΚ που ο τροποποιούμενος νόμος επιμένει να θέτει υπό την απόλυτη κηδεμονία του εκάστοτε ΓΓΕΤ και η εκλογή του να καθορίζεται από τον Αναπληρωτή Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων (άρθρο 9, παρόντος σ/ν) ή τα επιστημονικά συμβούλια των Ινστιτούτων που εξακολουθούν να έχουν γνωμοδοτικό χαρακτήρα (άρθρο 15, παρόντος σ/ν). Στο ίδιο πλαίσιο οι ερευνητές έχουν πολύ μικρή έως καθόλου συμμετοχή στη διαδικασία εκλογής των ανωτάτων οργάνων διοίκησης, καθώς και περιορισμένη συμμετοχή στο συλλογικό όργανο διοίκησης του Ερευνητικού Κέντρου (άρθρο 14, παρόντος σ/ν). Συνολικά, το μοντέλο διοίκησης των Ερευνητικών Κέντρων είναι εμφανώς αναχρονιστικό καθώς παραμένει δομημένο γύρω από τις θέσεις των Διευθυντών Κέντρου και Ινστιτούτων, απέχοντας πολύ τόσο από το αντίστοιχο μοντέλο των ΑΕΙ όσο και από τις σύγχρονες αντιλήψεις περί διαχείρισης. Τέλος, η ερευνητική κοινότητα θεώρησε θετική την θέσπιση στον νόμο 4310/2014 του «Επιστημονικού Συνδέσμου» στα συνεργαζόμενα Υπουργεία, κάτι που επανέρχεται στον τροποποιημένο νόμο. Στο πλαίσιο αυτό θα βλέπαμε πολύ θετικά επίσης την θέσπιση ενός ευρύτερου οργάνου που να συμπεριλαμβάνει την **Ανώτατη Εκπαίδευση**, την **Έρευνα** και την **Καινοτομία** προωθώντας την διασύνδεση της **Ανώτατης Εκπαίδευσης** και της **Έρευνας**.

Στο πλαίσιο αξιολόγησης της προόδου της χώρας ως προς την ανάπτυξη της έρευνας, τεχνολογίας και καινοτομίας (άρθρο 32, Ν.4310/2014), θεωρούμε ιδιαίτερα φτωχά τα κριτήρια που επιλέγονται, από τα οποία απουσιάζουν παντελώς δείκτες για την επίτευξη των εθνικών στόχων, για την κοινωνική προσφορά

της έρευνας, την ανακοπή του “brain drain” που μαστίζει την ερευνητική κοινότητα και την ελληνική κοινωνία στις μέρες μας, αποστερώντας την χώρα από πολύτιμες δυνάμεις που θα συνεισέφεραν στην προσπάθεια ανάκαμψης και την έξοδο από την κρίση. Παρ’ όλα αυτά δεν προτείνεται καμία τροποποίηση του άρθρου αυτού. Παράλληλα, στους μηχανισμούς αξιολόγησης θα έπρεπε να προταθεί τροποποίηση η οποία να συμπεριλαμβάνει και φορείς που σχετίζονται με την έρευνα και λαμβάνουν εθνικές χρηματοδοτήσεις.

Εν κατακλείδι, η φιλοσοφία του τροποποιημένου νόμου εξακολουθεί να είναι εντελώς αναντίστοιχη με τις σύγχρονες αντιλήψεις διοίκησης και διαχείρισης καθώς σε όλες τις διαδικασίες εποπτείας και εφαρμογής της πολιτικής για την έρευνα απουσιάζει σχεδόν ολοκληρωτικά η οποιαδήποτε συμμετοχή των ίδιων των ερευνητικών φορέων. Ο νομοθέτης ακολουθεί την αντίληψη του νόμου 1514 ο οποίος όμως ψηφίστηκε το 1985 σε μια περίοδο κατά την οποία η ερευνητική κοινότητα της χώρας ήταν σε εμβρυακή κατάσταση. Σχεδόν 30 χρόνια μετά, το ερευνητικό δυναμικό της χώρας έχει αποδείξει πλέον την επάρκειά του ώστε να δικαιούται συμμετοχή σε όλα τα επίπεδα σχεδιασμού και εφαρμογής της ερευνητικής πολιτικής και αυτό πρέπει να αντικατοπτρίζεται σε ένα σύγχρονο νόμο για την έρευνα.

B. Σχόλια κατ’ άρθρο του νέου σ/ν

Άρθρο 1

Να επανέλθει η αναφορά στο Άρθρο 16 του Συντάγματος που αφορά στην υποχρέωση της Πολιτείας να διασφαλίζει και να ενισχύει το Δημόσιο Ερευνητικό Σύστημα.

Άρθρο 2

Να επανέλθει –τουλάχιστον ως έχει– ο ορισμός των καινοτόμων επιχειρήσεων του Ν. 4310/2014 (Άρθρο 2, παρ. 32). Επιπλέον, να προβλεφθεί μηχανισμός για την επαναξιολόγηση των επιχειρήσεων αυτών, σε ετήσια, ή διετή βάση, ώστε να διατηρούν το χαρακτηρισμό τους ως καινοτόμες.

Αξιολόγηση θα πρέπει γίνεται σε όλους τους φορείς Έρευνας, με βάση διαφανείς, ουσιαστικούς και θεσμοθετημένους κανόνες. Η αξιολόγηση θα πρέπει δηλαδή να περιλαμβάνει –εκτός από τα ΑΕΙ και τα ΕΚ της ΓΓΕΤ– τους τεχνολογικούς φορείς, τους ερευνητικούς φορείς εκτός ΓΓΕΤ (δημόσιους και ιδιωτικούς) που λαμβάνουν ερευνητικές χρηματοδοτήσεις, καθώς και την ίδια τη ΓΓΕΤ. Ανάλογες τροποποιήσεις πρέπει να γίνουν σε σχετικά Άρθρα, όπως το Άρθρο 31 του Ν. 4310/2014. Επιπρόσθετα θα πρέπει να αξιολογούνται/αποτιμώνται τα παρελθόντα, αλλά και τα τρέχοντα εθνικά προγράμματα ΕΤΑΚ.

Άρθρο 3

Ενα από τα κυριότερα προβλήματα του δημόσιου ερευνητικού χώρου στην Ελλάδα είναι η πολυδιάσπαση που επικρατεί σήμερα σε ό,τι αφορά το θεσμικό πλαίσιο που διέπει τους διαφόρους φορείς. Απαιτείται εθνικός συντονισμός, αξιολόγηση, κατάργηση των «αποκλειστικών αναθέσεων», με επιτελικό τον ρόλο της ΓΓΕΤ. Για την υλοποίηση αυτής της πολιτικής είναι απαραίτητη η ένταξη όσο το δυνατόν περισσότερων δημόσιων ερευνητικών φορέων της χώρας στο πεδίο εφαρμογής του νόμου για την ΕΤΑΚ.

Άρθρο 4 και 5

- Η αναφορά των κρίσιμων θεματικών τομέων της έρευνας είναι εντελώς γενικόλογη και δεν αντικατοπτρίζει τις εθνικές προτεραιότητες (π.χ. Αγρονομία, Διαστημικές Επιστήμες)
- Δεν διευκρινίζεται στο άρθρο η διαδικασία χάραξης και διαμόρφωσης της Εθνικής Στρατηγικής για την Έρευνα και την Καινοτομία.
- Η χρηματοδότηση ανταγωνιστικών και μόνο προγραμμάτων δεν στοχεύει πάντα στην αναβάθμιση της έρευνας, αν δεν συνοδεύεται και από χρηματοδότηση που στοχεύει στη ενθάρρυνση και παρακίνηση των ερευνητών.

- Η διακρατική συνεργασία και η συγκράτηση και προσέλκυση άριστου επιστημονικού δυναμικού είναι επιβεβλημένη.
- Δεν γίνεται εισήγηση του σχεδίου δράσης στη Βουλή, έτσι ώστε να τονιστεί ο εθνικός χαρακτήρας του
- Δεν προβλέπεται πουθενά η χρηματοδότηση για την εφαρμογή του
- Δεν προβλέπεται διαδικασία αξιολόγησης των αποτελεσμάτων του Σχεδίου Δράσης

Άρθρο 7

- Με την τροποποίηση του άρθρου 8 του Ν.4310/2014, η ΓΓΕΤ παραμένει η απόλυτη αρχή σχεδιασμού, υλοποίησης και αξιολόγησης της ΕΣΕΤΑΚ. Η αναβάθμιση ενός φορέα παρακολούθησης όπως η ΓΓΕΤ σε ανώτατο όργανο σχεδιασμού και υλοποίησης Εθνικής Πολιτικής για την Έρευνα αποτελεί καταφανή οπισθοδρόμηση και βρίσκεται σε απόλυτη αναντιστοιχία με την εποχή.
- Είναι εντελώς παράδοξο ο ίδιος φορέας να σχεδιάζει, να υλοποιεί και να αξιολογεί ταυτόχρονα.
- Είναι απαραίτητο να προβλεφθεί διαδικασία εξωτερικής αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας της ΓΓΕΤ. Θα πρέπει να υπάρξει πρόβλεψη στο σ/ν ώστε η ΓΓΕΤ να συντάσσει πενταετές επιχειρησιακό σχέδιο και να αξιολογείται με βάση αυτό (και με βάση σχετικούς δείκτες).
- Προτείνεται η θεσμοθέτηση «Εθνικού Συμβουλίου Παιδείας, Έρευνας και Καινοτομίας»

Άρθρο 8, 9, 10

- Οι τροπολογίες που αφορούν το άρθρο 10 του ν. 4310/2014 αποτελούν θετικό βήμα προς την σωστή λειτουργία των ΠΣΕΚ, με την προϋπόθεση όμως να γίνει λελογισμένη χρήση των κονδυλίων έρευνας των περιφερειών.
- Χωρίς να αναφέρεται στον νόμο ο οποιοσδήποτε περιφερειακός σχεδιασμός στην εφαρμογή της ερευνητικής πολιτικής, η δημιουργία των ΠΣΕΚ είναι αποσπασματική.
- Το ΕΣΕΚ παραμένει ως ένα συμβουλευτικό όργανο με μάλλον ασαφείς αρμοδιότητες, αφού δεν συμμετέχει στο σχεδιασμό της πολιτικής αλλά απλώς παρακολουθεί την εφαρμογή της
- Πρέπει να διασφαλιστεί η εκλογή ικανού αριθμού μελών του ΕΣΕΚ από την ερευνητική κοινότητα, ώστε να διασφαλίζεται η έκφραση της άποψης αυτών που κυρίως δραστηριοποιούνται για την εφαρμογή της όποιας πολιτικής στο χώρο της έρευνας
- Τα Τομεακά Επιστημονικά Συμβούλια (ΤΕΣ) δημιουργούνται με απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, ενισχύοντας την συγκεντρωτική και αναχρονιστική αντίληψη που διέπει το νομοσχέδιο σε θέματα διακυβέρνησης της έρευνας.

Άρθρο 11, 12

1. Ο κατακερματισμός του δημόσιου ερευνητικού ιστού όχι μόνο δεν αντιμετωπίζεται, αλλά ενισχύεται. Δεν καταργούνται τα νέα ΕΚ και Ινστιτούτα του Ν. 4310/2014 που υπάγονται στη ΓΓΕΤ, απλώς αναστέλλεται προσωρινά η ίδρυσή τους. Η ίδρυση των οργανισμών αυτών δεν εντάσσεται σε κανένα εθνικό σχεδιασμό για την ανάπτυξη του δημόσιου ερευνητικού συστήματος. Ταυτόχρονα μένει ανοιχτό το ενδεχόμενο δημιουργίας νέων ερευνητικών φορέων, εκτός ΓΓΕΤ, οι οποίοι δεν θα εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του νόμου (και ως εκ τούτου, π.χ., δεν θα αξιολογούνται).

Προτείνεται:

- Η δημιουργία νομοθετικής πρόβλεψης, με βάση την οποία όσοι νέοι δημόσιοι ερευνητικοί οργανισμοί δημιουργούνται θα εντάσσονται στο πεδίο εφαρμογής του νόμου για την ΕΤΑΚ, ή/και στη ΓΓΕΤ. Το πεδίο εφαρμογής του νόμου θα πρέπει επίσης να επεκταθεί και σε όλους τους υπάρχοντες, εκτός ΓΓΕΤ, δημόσιους ερευνητικούς φορείς που είναι δικαιούχοι δημόσιας χρηματοδότησης.
- Η θεσμοθέτηση ενός συντονιστικού οργάνου για το συντονισμό της ερευνητικής πολιτικής και της διάθεσης ερευνητικών πόρων μεταξύ των διαφόρων Υπουργείων.

- Η συνένωση δυνάμεων του αξιολογούμενου και καταξιωμένου δημόσιου ερευνητικού χώρου των ΑΕΙ και των ΕΚ. Οι πόροι για την Έξυπνη Εξειδίκευση των Περιφερειών θα πρέπει να αξιοποιηθούν μέσω συμπράξεων και δικτύων, μεταξύ των υπαρχόντων ΑΕΙ και ΕΚ ανά Περιφέρεια. Εάν χρειαστεί να ιδρυθούν νέοι ερευνητικοί οργανισμοί σε συγκεκριμένες Περιφέρειες, θα πρέπει να προβλέπεται ρητά ότι αυτοί θα εντάσσονται στα ΕΚ της ΓΓΕΤ και θα ακολουθούν το ισχύον θεσμικό πλαίσιο για την ΕΤΑΚ, ώστε να υπάρχει φραγμός στην ίδρυση νέων Ερευνητικών Κέντρων και Ινστιτούτων «ειδικού σκοπού» που θα εξυπηρετήσουν καιροσκοπικές πολιτικές.

2. Η ρύθμιση της παραγράφου 3 του παρόντος Άρθρου (που αποτελεί αναδιατύπωση της παραγράφου 5 του άρθρου 13 του Ν. 4310/2014) ικανοποίησε το αίτημα των ερευνητών σχετικά με την ψήφιση νόμου για την σύσταση, συγχώνευση, διάσπαση ή κατάργηση των Ερευνητικών Κέντρων.

Άρθρο 13

- Ο Δ/ντής του ΕΚ, ανεξάρτητα από τα γενικά επιστημονικά του προσόντα, θα πρέπει να είναι του ίδιου επιστημονικού ενδιαφέροντος με το Κέντρο στο οποίο διορίζεται και να έχει αποδεδειγμένη διοικητική εμπειρία σε οργανικές μονάδες με μεγάλο αριθμό προσωπικού.
- Ο ΣΕΕ προτείνει το Δ.Σ. των ΕΚ να απαρτίζεται από τον πρόεδρο, τους διευθυντές Ινστιτούτων, ισάριθμους με τους διευθυντές εκπροσώπους των ερευνητών, έναν εκπρόσωπο των τεχνικών και διοικητικών υπαλλήλων του Κέντρου και έναν εκπρόσωπο της ΓΓΕΤ. Να αναφέρεται στο νόμο ότι υποψηφιότητα για εκλογή στο ΔΣ των ΕΚ μπορούν να θέσουν οι ερευνητές όλων των βαθμίδων και η εκλογή τους πραγματοποιείται από το σύνολο των ερευνητών και ΕΛΕ του ΕΚ, κατ' αντιστοιχία της εκλογής των εσωτερικών μελών στα συμβούλια των ΑΕΙ (Ν. 4009/2011, Άρθρο 8).
- Ο ΣΕΕ συμφωνεί με την συμμετοχή χωρίς ψήφο εκπροσώπου του Υπουργείου Παιδείας, Ερευνας και Θρησκευμάτων στο ΔΣ, διότι έτσι μεγαλώνει η εξωστρέφεια του ΕΚ και κοινοποιούνται στη πολιτεία γρηγορότερα και πληρέστερα τα προβλήματά του. Να ληφθεί πρόνοια ώστε να μην επιτρέπεται ο διορισμός ως εκπροσώπου του Υπουργείου Παιδείας, Ερευνας και Θρησκευμάτων στο ΔΣ Ερευνητικού Κέντρου στην περίπτωση που αυτός είχε την οποιαδήποτε εργασιακή σχέση με αυτό το ΕΚ στο παρελθόν.
- Η ρύθμιση που επιτρέπει να αποφασίζει το διοικητικό συμβούλιο «επί αιτήματος, μελών του ή τρίτων, δημοσιοποίησης ή μη αποφάσεών του» αντίκειται σε κάθε κανόνα διαφάνειας και πρέπει να απαληφθεί, καθώς οι αποφάσεις του ΔΣ συνιστούν δημόσια έγγραφα.

Άρθρο 14

Ο ΣΕΕ είχε καταθέσει κατά τη διαβούλευση του ν. 4310/2014 συγκεκριμένες προτάσεις για την βελτίωση του αντίστοιχου άρθρου το οποίο είναι ιδιαίτερα σημαντικό για την εύρυθμη λειτουργία των ΕΚ/Ινστιτούτων της χώρας. Συγκεκριμένα πρότεινε τα ακόλουθα προσαρμοσμένα στο παρόν σχέδιο νόμου:

- Πρέπει να διασφαλιστεί η συμμετοχή της ερευνητικής κοινότητας του κάθε Ερευνητικού Κέντρου στην διαδικασία εκλογής τόσο του Διευθυντή του Κέντρου όσο και των Διευθυντών των Ινστιτούτων. Το ΕΛΚΕΘΕ έχει πρόσφατη την πολύ δυσάρεστη εμπειρία της ασυμβατότητας της επιλογής Δ/ντή Κέντρου με τις ερευνητικές του προτεραιότητες. Η διαδικασία εκλογής όπως περιγράφεται στο παρόν σ/ν εξακολουθεί να αντανακλά την αντίληψη της πλήρους κηδεμονίας των ερευνητικών κέντρων από υπερκείμενους φορείς. Ενδεικτικό είναι ότι για την συγκρότηση της Ειδικής Επιτροπής Κριτών το ΕΣΕΚ μπορεί να προσθέσει ή να αφαιρέσει μέλη στους αρχικούς καταλόγους των 15 και 7 κριτών.
- Η εκλογή του Δ/ντή Κέντρου θα πρέπει να ακολουθεί το πρότυπο εκλογής πρύτανη στα ΑΕΙ: η επιλογή του Δ/ντή Κέντρου να γίνεται από επιτροπή κριτών που θα ορίζεται από το ΕΣΕΚ και θα απαρτίζεται από αριθμό διεθνώς καταξιωμένων επιστημόνων με συνάφεια στο γνωστικό αντικείμενο του ΕΚ και έναν ίσο αριθμό μελών που θα διορίζεται από το Ερευνητικό Κέντρο (Διευθυντές Ινστιτούτων και ερευνητές οι

οποίοι θα εκλέγονται με μυστική ψηφοφορία από το σύνολο των ερευνητών και ΕΛΕ του Κέντρου). Πρόεδρος του οργάνου θα είναι ο εκάστοτε Πρόεδρος του ΕΣΕΚ.

- Για την εκλογή Δ/ντή Ινστιτούτου προτείνεται να ακολουθηθεί η ίδια διαδικασία. Στην περίπτωση αυτή τα διοριζόμενα από το Ερευνητικό Κέντρο μέλη στο όργανο εκλογής θα είναι ερευνητές που θα εκλέγονται με μυστική ψηφοφορία από το σύνολο των Ερευνητών και ΕΛΕ του Ινστιτούτου.
- Ο Δ/ντής Κέντρου και οι Δ/ντές Ινστιτούτων θα πρέπει να είναι πλήρους αλλά και **αποκλειστικής** απασχόλησης.

Άρθρο 15

Στο παρόν σ/ν ο ρόλος του Επιστημονικού Συμβουλίου Ινστιτούτου, όπως προβλεπόταν στο άρθρο 17 του ν. 4310/2014, που είναι και το μοναδικό εκλεγμένο από τους ερευνητές όργανο, περιορίζεται σημαντικά στην έκφραση γνώμης. Προτείνεται να επανέλθει ο όρος «Επιστημονικό Συμβούλιο Ινστιτούτου».

Ο ΣΕΕ συμφωνεί με τον ορισμό των αρμοδιοτήτων του ΕΣΙ όπως καθορίζονται από την ΕΕΕ. Στις αρμοδιότητες του ΕΣΙ να περιλαμβάνονται η λήψη αποφάσεων για τα θέματα στρατηγικής ανάπτυξης των Ινστιτούτων, έγκριση επιχειρηματικού σχεδίου για την υλοποίηση της ανάπτυξης, ορισμός και τροποποίηση οργανογράμματος, δημιουργία νέων θέσεων Ερευνητών, οικονομικός απολογισμός και προϋπολογισμός του Ινστιτούτου και τέλος η έγκριση της ενδιάμεσης και της τελικής απολογιστικής έκθεσης του Διευθυντή Ινστιτούτου.

Άρθρο 16

Η θέση του ΣΕΕ ήταν εξ αρχής, ότι οι ερευνητές Γ' μετά από τις τρεις αποτυχημένες κρίσεις, θα πρέπει να παραμένουν στο ίδιο ή άλλο ΕΚ της επιλογής τους, σε θέση ειδικού επιστημονικού-τεχνικού προσωπικού όπως όριζε και ο ν. 1514/1985. Είναι θετικό ότι στο παρόν σ/ν επανέρχεται η διάταξη αυτή.

Άρθρο 17, 18 (άρθρα 20-24 του ν. 4210/2014)

- Για την υποστήριξη της ΕΣΕΤΑΚ καθώς και του Σχεδίου Δράσης εισάγεται ή έννοια της «Δημόσιας Χρηματοδότησης», η οποία δεν παραπέμπει αυτονόητα σε αυτό που ο τίτλος της δηλώνει. Σύμφωνα με τα όσα αναφέρονται στο άρθρο 23 του 4310/2014 ως Δημόσια Χρηματοδότηση εννοείται το σύνολο των δαπανών της ΓΓΕΤ που διατίθενται για την έρευνα και περιλαμβάνουν συνολικά την επιχορήγηση των ερευνητικών κέντρων, την χρηματοδότηση των ευρωπαϊκών ανταγωνιστικών προγραμμάτων (matching funds), τα κονδύλια από τα Διαρθρωτικά ταμεία της Ε.Ε. ή ανάλογους πόρους καθώς και τα όποια κονδύλια εξασφαλιστούν από τον κρατικό προϋπολογισμό.
- Μέρος της Δημόσιας Χρηματοδότησης παρέχεται ως επιχορήγηση στα ερευνητικά κέντρα για την κάλυψη μέρους των λειτουργικών εξόδων τους. Σύμφωνα με τη φιλοσοφία που διέπει το άρθρο 23 του 4210/2014 η συγκεκριμένη δαπάνη μπορεί να αναπροσαρμόζεται σε σχέση με τις εκάστοτε προτεραιότητες που θέτει η ΓΓΕΤ, καθώς αποτελεί μία από τις δράσεις της ΕΣΕΤΑΚ, και δεν συνδέεται με την αναγνώριση οιασδήποτε ανελαστικών δαπανών (μισθοδοσία και λειτουργικά έξοδα) εκ μέρους των ΕΚ.
- Επιπλέον, γίνεται εμφανής η πρόθεση μεγάλου μέρους της Δημόσιας Χρηματοδότησης να κατευθύνεται στους φορείς μέσω της ανάθεσης ερευνητικών έργων, με την χρηματοδότηση των οποίων θα επιδιώκεται πλέον η υποστήριξη της λειτουργίας των ΕΚ.
- Η παρ. 2.δ του άρθρου 23 του ν.4310/2014 υπονοεί ότι η συγχρηματοδότηση από πλευράς ΓΓΕΤ των Ευρωπαϊκών Ανταγωνιστικών Προγραμμάτων ή η χρηματοδότηση προγραμμάτων έρευνας μέσω των Διαρθρωτικών Ταμείων ή του Ταμείου Συνοχής δεν συμπεριλαμβάνεται στον προϋπολογισμό εκτέλεσης

των ίδιων των προγραμμάτων όπως γνωρίζαμε μέχρι σήμερα αλλά στην Δημόσια Εθνική Χρηματοδότηση.

- Όπως προκύπτει από την παρ. 2.β του 4310/2014 (που δεν τροποποιείται), η κάλυψη της μισθοδοσίας και των λειτουργικών δαπανών των δημόσιων ερευνητικών κέντρων δεν είναι καθόλου εξασφαλισμένη, όχι μόνο γιατί όπως αναφέρεται θα καλύπτεται μέρος μόνο των λειτουργικών εξόδων των ΕΚ αλλά και γιατί η εν γένει φιλοσοφία του νόμου είναι ένα μεγάλο μέρος (τουλάχιστον) της χρηματοδότησης των ΕΚ να γίνεται μέσω της προκήρυξης έργων, μελετών και προγραμμάτων εκ μέρους της ΓΓΕΤ.
- Είναι απορίας άξιο το γεγονός ότι οδηγοί εφαρμογής προγραμμάτων εισάγονται ως άρθρα νόμου όπως σαφέστατα επιχειρείται να γίνει στο άρθρο 24 του ν. 4310.
- Απουσιάζει βεβαίως η οποιαδήποτε αναφορά στην υποστήριξη των ερευνητικών υποδομών, που μέσω συγχρηματοδότησης πολλά Κέντρα έχουν ήδη αρχίσει να εγκαθιστούν.
- Σχετικά με την συμμετοχή των επιχειρήσεων στην χρηματοδότηση, δεν προβλέπεται η δημιουργία ενός μητρώου καινοτομικών επιχειρήσεων που θα εξασφαλίσει σε μεγάλο βαθμό την αποδοτικότητα της επένδυσης.
- Δεν προβλέπεται διαδικασία αξιολόγησης-αποτίμησης των αποτελεσμάτων των ερευνητικών έργων.
- Δεν προβλέπεται διαδικασία αξιολόγησης της ίδιας της ΓΓΕΤ ως προς το συντονιστικό ρόλο που αναλαμβάνει.

Άρθρο 20

Ο ΣΕΕ συμφωνεί με την πρόταση της ΕΕΕ, ότι εφόσον η αξιολόγηση όσων θέλουν να εγγραφούν στο Μητρώο δεν είναι πλέον στην ευθύνη των ΤΕΣ και του ΕΣΕΚ αλλά σε μία τριμελή επιτροπή που διορίζεται από τον ΓΓΕΤ, θα πρέπει στην παρ. 3 του άρθρου 27 του 4310/2014 να προστεθεί ότι «είναι απαραίτητο το διδακτορικό δίπλωμα, όπως επίσης και η αποδεδειγμένη ερευνητική εμπειρία και τεχνογνωσία στον τομέα της ΕΤΑΚ».

Άρθρο 21

Στο πλαίσιο της ισονομίας με τους Καθηγητές ΑΕΙ θα πρέπει να ληφθεί μέριμνα και για την «εκπαιδευτική άδεια» των Ερευνητών.

Άρθρο 22

Ο ΣΕΕ θεωρεί αντίθετο με τις αρχές της ακαδημαϊκότητας και της ισονομίας, η εισηγητική επιτροπή να είναι μονοπρόσωπη και να αποτελείται μάλιστα από τον προϊστάμενο του κρινόμενου. Κατ' αναλογία με ό,τι εφαρμόζεται στα ΑΕΙ, χρειάζεται και για τους Ερευνητές πρόβλεψη για να υπάρχει μία έκθεση ειδικών στο συγκεκριμένο επιστημονικό αντικείμενο του κρινόμενου, που θα αξιολογεί το έργο του, έτσι ώστε και ο Διευθυντής να υποβοηθείται στην κρίση του -ιδιαίτερα εάν δεν είναι γνώστης του αντικειμένου του κρινόμενου. Προτείνεται να προστεθεί ανάλογη ρύθμιση με τα ΑΕΙ για την θεσμοθέτηση τριμελούς εισηγητικής επιτροπής για τη σύνταξη της εισηγητικής έκθεσης στις κρίσεις ένταξης/εξέλιξης των Ερευνητών σε βαθμίδα.

Άρθρο 23

Ο ΣΕΕ συμφωνεί με την πρόταση της ΕΕΕ για την δημιουργία Μητρώου Αξιολογητών σε κάθε ΕΚ, σύμφωνα με τα ισχύοντα για τα ΑΕΙ. Με βάση την εμπειρία του παρελθόντος, οι δυσλειτουργίες στην κατ' έτος επικαιροποίηση του Εθνικού Καταλόγου Κριτών οδήγησαν κατ' επανάληψη σε απαράδεκτες καθυστερήσεις στις κρίσεις των Ερευνητών.

Άρθρο 24

Τα κριτήρια αξιολόγησης των Ερευνητικών Κέντρων είναι φτωχά και πρέπει να εμπλουτιστούν.

Οι **μόνοι φορείς** που αξιολογούνται, σύμφωνα με τον ν.4310/2014 και τις τροπολογίες, είναι τα Ερευνητικά Κέντρα ενώ απουσιάζει η αξιολόγηση όλων των υπολοίπων φορέων που έχουν ερευνητικές δραστηριότητες για τις οποίες λαμβάνουν Δημόσια Εθνική Χρηματοδότηση ή αξιοποιούν άλλα ευεργετήματα του νόμου (Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης εκτός από ΑΕΙ και ΤΕΙ που έτσι κι αλλιώς αξιολογούνται, Ιδιωτικός Τομέας) συμπεριλαμβανομένης και της ΓΓΕΤ.

Άρθρο 25

Ο ΣΕΕ σε συμφωνία με την ΕΕΕ προτείνει:

- Η παράγραφος 5 του παρόντος Άρθρου πρέπει να τροποποιηθεί καταλλήλως, διότι σε αυτήν δεν ορίζεται σαφώς τι ισχύει από 1/1/2016, ημ/νία έναρξης εφαρμογής του Ν. 4336/2015, αναφορικά με τις μετακινήσεις του προσωπικού των ΕΚ στο πλαίσιο των αναγκών προγραμμάτων ή έργων που εξαιρούνται από την εφαρμογή της σχετικής διάταξης του ανωτέρω νόμου.
- Σήμερα στα Ερευνητικά Κέντρα υπάρχει αριθμός Ειδικών Τεχνικών Επιστημόνων και ΕΛΕ, οι οποίοι είναι κάτοχοι μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών, με μακροχρόνια εμπειρία στην προσέλκυση και διαχείριση ερευνητικών προγραμμάτων και οι οποίοι είναι επιστημονικοί υπεύθυνοι έργων που εκτελούνται στα Ερευνητικά Κέντρα. Τα έργα αυτά χρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση ή έχουν υποβληθεί και αναμένεται η χρηματοδότησή τους. Για τον λόγο αυτό προτείνεται στη παράγραφο 13α να υπάρξει προσθήκη έτσι ώστε ο εσωτερικός κανονισμός του φορέα να συμπεριλάβει πρόβλεψη διαδικασίας για τα κριτήρια εφαρμογής της εν λόγω ρύθμισης, μετά από σχετική εισήγηση από το ΕΣΙ του οικείου Ινστιτούτου προς το ΔΣ του φορέα.
- Να προστεθεί η ρύθμιση : «Οι συμβασιούχοι ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου κατά την διάρκεια της απασχόλησής τους σε ένα πρόγραμμα δύνανται να παρέχουν εργασία και υποστήριξη και σε άλλα προγράμματα του ΕΚ αμειβόμενοι με υπερωριακή απασχόληση ή πρόσθετη αμοιβή εφόσον έχουν συμπεριληφθεί στην ομάδα εργασίας του αντίστοιχου έργου, με απόφαση του ΔΣ και σύμφωνη γνώμη του υπεύθυνου για το έργο στο οποίο έχουν προσληφθεί. Η αμοιβή τους καθορίζεται με φύλλα χρονοχρέωσης».
- Να προστεθεί η ρύθμιση: «Τα φυσικά πρόσωπα τα οποία απασχολούνται με σύμβαση έργου από τα ΕΚ στην εκτέλεση των προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται, εν όλω ή εν μέρει, από ευρωπαϊκούς ή διεθνείς ή ίδιους πόρους ή ιδιωτικά κονδύλια, απαλλάσσονται από την καταβολή ΦΠΑ, εφόσον έχουν μέχρι 2 εργοδότες».
- Να προστεθεί η ρύθμιση: «Τα Ερευνητικά Κέντρα απαλλάσσονται από την καταβολή ΦΠΑ για την αγορά ερευνητικού εξοπλισμού και πάσης φύσεως οργάνων που αποκτώνται και χρησιμοποιούνται για την επιδίωξη του σκοπού τους».

Άρθρο 26

- Προτείνεται να προστεθεί στην παρ. 4β: «Το εν γένει ειδικό επιστημονικό – τεχνικό προσωπικό (μόνιμο ή με σχέση εργασίας αορίστου χρόνου) που είναι κάτοχοι **μεταπτυχιακού** διπλώματος και αποτελεί προσωπικό του ερευνητικού κέντρου ή ινστιτούτου ή τεχνολογικού φορέα που εποπτεύεται από τον αρμόδιο για θέματα έρευνας Αναπληρωτή Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων μπορεί να κριθεί για την κατάληψη **προσωποπαγούς θέσης ΕΛΕ (Α, Β, Γ)** εντός του ερευνητικού κέντρου ή ινστιτούτου του οποίου αποτελεί προσωπικό. Για το σκοπό αυτό, το προσωπικό της παρούσας περίπτωσης πρέπει να υποβάλει αίτηση στον φορέα, στην οποία θα αναφέρεται η βαθμίδα στην οποία θέλει να κριθεί». Ο αποκλεισμός των κατόχων μεταπτυχιακού τίτλου από τις θέσεις ΕΛΕ αποτελεί άниση μεταχείριση του συγκεκριμένου προσωπικού έναντι των υπάρχοντων ΕΛΕ, οι οποίοι σύμφωνα και με τον ορισμό του άρθρου 1 του 4310/2014 δεν είναι απαραίτητα κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος.

- Θα πρέπει να προβλεφθεί και να κατοχυρωθεί η κατά τακτά χρονικά διαστήματα **προκήρυξη νέων θέσεων Ερευνητών** ανά Ινστιτούτο.
- Απαλοιφή των παραγράφων 8, 10, 18.
- Θα πρέπει να προβλεφθεί εύλογο χρονικό διάστημα, ώστε να δοθεί ικανό χρονικό διάστημα στα ΕΚ να συντάξουν τους νέους Εσωτερικούς κανονισμούς τους.
- Να συμπεριληφθούν μεταβατικές ρυθμίσεις για τους εν ενεργεία Ερευνητές τέταρτης (Δ') βαθμίδας, αντίστοιχες με αυτές για τους Λέκτορες στα ΑΕΙ.
- Να διευκρινιστεί με σαφήνεια η "εφαρμογή ποσόστωσης κατ' ελάχιστο 1/3 για το κάθε φύλο", στην παράγραφο 13 .